

közvetlenül a hálózat adatkezelő gépéhez kapcsolód-
nak. A CDC rámutatott, hogy ez elvileg lehetséges
ugyan, de komoly hátrányai vannak. Jobb tel-
jesítményt kapunk, ha külön számítógép szolgálja a
CD-ROM olvasók kiszolgálóegységeként. Ez mun-
kaállomásként kapcsolódna a helyi hálózathoz, a
CD-ROM olvasók pedig hozzá csatlakoznának. Meg-
fogadtuk a CDC javaslatát.

Meglévő IBM-PC munkaállomásainknak csak haj-
lékonylemez-olvasójuk volt. Megtudtuk, hogy kívá-
natos lenne minden munkaállomáson helyi merevle-
mez. Ezt nehéz volt megértetni a hálózatokat ismerők-
kel. Ők úgy gondolták, hogy használhatnák a központi
adatkezelő gép merevlemezét is. A mi CD-ROM
keresőszoftverünk azonban helyi merevlemez
tárolást követel meg. Ezért minden munkaállomást
felszereltünk 20 Mbájt Plus Development típusú
merevlemezrel. Ez lehetővé tette, hogy munkaállomá-
saink akkor is hozzáférjenek a CD-ROM központi ki-
szolgálóegységéhez, amikor a központi adatkezelő
gép nem üzemel.

Ahogy a telepítés ideje közeledett, sajnálatos
híreket hallottunk az eredetileg kiválasztott Sony
típusú többolvasós egység minőségéről. Ezért a CDC
kidolgozott egy alternatív tervet. Ebben különálló
olvasók szerepelnek egymáshoz láncba kötve, így
nyolc olvasó tud működni egyetlen vezérlőkártyáról.

Végső tesztelés a telepítés előtt

Egyik IBM-PC munkaállomásunkat elvittük a CDC-
hez, ahol a CD-ROM kiszolgálóegységgel és olvasók-
kal együtt tesztelték. Megkaptuk tőlük a rajtjelet.
Megállapították, hogy a gép belső memóriája még
teljes hálózati terhelésnél is elegendő a SilverPlatter
MEDLINE-változatának igényeihez.

Telepítés, rendszerkiépítés és oktatás

A gondos tervezésnek és a CDC segítségének
köszönhetően a telepítés nagyon könnyen ment.
1990. március 6-án este megérkezett a tanácsadó a
szükséges felszereléssel, és másnap reggel meg-
kezdte munkatársaink oktatását. Erre összesen hat
dolgozót választottunk ki, hogy felkészüljünk a
későbbi önellátásra, ami céljaink között szerepelt. A
háromnapos konzultációs időszak végén mind a
nyolc CD-ROM munkaállomásunk magas színvona-
lon, hálózatban működött.

...

Új CD-ROM szolgáltatásunk zavarok nélkül
működik, felhasználóink jól fogadták. A zavartalan
működést nagyrészt a CDC-nek köszönhetjük. Azt
reméljük, hogy a jövőben szolgáltatásunkat az egye-
tem egész területét átfogó távoli hálózat bekapcsolá-
sával, és a tárcsázott telefonos elérés megvalósításá-
val, és újabb CD-ROM adatbázisok telepítésével fej-
leszthetjük tovább.

Megközelítésünk sikerrel hozott létre rugalmas
rendszert, a lehető legnagyobb mértékben építve
más meglévő eszközeinkre. Ez lecsökkentette költsé-
geinket és a szolgáltatóktól való függésünket, ugyan-
akkor jó lehetőséget kínál arra, hogy erre az alapra
építhessünk a jövőben.

/CRAMER, A. – HARRIS, E.: A successful CD-ROM local
area network implementation. = CD-ROM Library Net-
work News, 3. sz. 1990. p. 2– 4./

(Murányi Péter)

A számítógépes kiadványszerkesztés és költségei

A dokumentáció területén tevékenykedő szakem-
berek számára a DTP (desktop publishing: számító-
gépes kiadványszerkesztés) meglehetősen új keletű
technológia. Sokan még csak most kívánják bevezet-
ni, de még az e téren aktívabbaknak is mindössze pár
éves gyakorlatuk van. A megfelelő tapasztalat és gy-
akorlat hiányában nehéz felbecsülni, mennyi időbe
kerül, és milyen költségekkel jár átállítani egy adott
dokumentációs rendszert a DTP-technológiára.

A hagyományos módon szerkesztett kiadványok
esetében egyvalaki megírja a szöveget, valaki más
elvégzi a grafikai tervezést, míg egy harmadik
személy ötvözi az előbbi két műveletet. A DTP eseté-
ben viszont egy és ugyanaz a személy könnyedén
elvégezheti három vagy négy ember munkáját,
ráadásul rövidebb idő alatt.

A DTP-rendszerű kiadványszerkesztés lényeges
pontja, hogy a grafikai munkához használt különleges

eszközök és szerszámok szükségtelenné válnak, és
az író-szerkesztő maga végezheti el az oldalak tér-
beosztását is.

A szerző egy hónapnál kevesebb idő alatt képzett
ki két szerzőt és egy szerkesztőt a DTP-módszerre.
Általános tapasztalat szerint 50– 100 óra szükséges
az elsajátításához.

A költségek elemzése azt mutatja, hogy a kapcsol-
ódó kiadásokat is figyelembe véve, a DTP-
kiadványszerkesztés megtakarítást hoz, de nem
egy-két éven belül. Természetesen az első időszak
beruházási fázisában igen nagy a többletkiadás.
Hosszú távon – különösen ott, ahol sok kiadvány
készül – kifizetődő beruházás. Ráadásul a végter-
mék minősége össze sem hasonlítható a hagyomá-
nyos módszerekkel szerkesztett kiadványokéval, és
a rendszer alkalmazásával nagymértékben javítható
a munkaszervezés is.

Ma a legtöbb kiadó, amely sokat ad a minőségre, a költségek növekedésének árán is éppen azért tér át a DTP-s szerkesztésre, mert a minőséget nagymértékben javíthatja vele.

A szerző 200 oldalas kézírata három évvel ezelőtt fényzedéssel, félautomata berendezések alkalmazásával 7000 dollárba került. Két évvel ezelőtt a DTP módszerével 8000 + 1500 dollárba került három darab, egyenként 100 oldalas kézikönyv elkészítése nyolc hónap alatt. Ez idő alatt a rendszerrel több kisebb dokumentációs kiadvány is elkészült. A tizennyolcadik hónap végére a három kézikönyv közül kettőnek már módosított kiadása is megjelent, s befejezték a negyedik, 150 oldalas kéziratot. E periódus alatt tehát mintegy 800 oldal készült el. Mindez mechanikai úton, grafikkussal kb. 30 000 dol-

lárba került volna, míg az ő ráfordításuk egy DTP-munkaállomás (számítógép, monitor, nyomtató 8000 dollárért) és a Ventura-szoftver (1500 dollárért) volt.

A DTP bevezetése ugyan nagy anyagi ráfordítással jár, de a rendszert működtetők kiképzésével, a munkafolyamat átszervezésével éppen olyan gazdaságos, időt megtakarító lépésnek bizonyul, mint általában az adatfeldolgozás. És a kiadványkészítők azon fognak majd csodálkozni, hogyan tudtak eddig megenni nélküle.

/LOWE, R. B.: Desktop publishing and resource management. = Technical Communication, 37. köt. 2. sz. 1990. p. 112-115./

(Ipper Pálné)

ORSZÁGOS MŰSZAKI KÖNYVTÁR CD-ROM TANFOLYAMOK

1992. november-december

nov. 2.	9.00-10.30	SilverPlatter szoftver
	11.00-12.30	CHEM-BANK/HSDB adatbázis
nov. 5.	9.00-10.30	CHEM-BANK/OHMTADS adatbázis
	11.00-12.30	CHEM-BANK/CHRIS adatbázis
nov. 9.	9.00-12.30	Bowker Plus szoftver, BIP, Ulrich's, VLB adatbázis
nov. 12.	9.00-12.30	UMI szoftver és INSPEC adatbázis
nov. 16.	9.00-10.30	SilverPlatter szoftver
	11.00-12.30	F & S Index plus Text adatbázis
nov. 23.	9.00-10.30	Dialog OnDisc szoftver
	11.00-12.30	Kirk-Othmer adatbázis
nov. 26.	9.00-12.45	Dialog OnDisc szoftver, COMPENDEX PLUS adatbázis
nov. 30.	9.00-12.45	SilverPlatter szoftver, INIS adatbázis
dec. 3.	9.00-12.30	Bowker Plus szoftver, BIP, Ulrich's, VLB adatbázis
dec. 7.	9.00-10.30	SilverPlatter szoftver
	11.00-12.30	NTIS adatbázis
dec. 10.	9.00-12.45	UMI szofver és INSPEC adatbázis
dec. 14.	9.00-12.45	Dialog OnDisc szoftver, COMPENDEX PLUS adatbázis
dec. 17.	9.00-12.45	Dialog OnDisc tezauruszhasználat és Metadex Collection adatbázis

Felvilágosítás, jelentkezés: OMK-Tájékoztatás
Budapest, VIII. Múzeum u. 17. I. emelet
Telefon: 138-4089